

بیمه‌های ناکارآمد برای بازنشستگان

بیمه تکمیلی هم دردی از بازنشستگان دوانکرده است؛ حال و روز بازنشستگان و بیمه‌های تکمیلی‌شان مصداق بارز این ضرب المثل است: هرچقدر پول بدهی همان قدر آش می‌خوری!

سقف تعهدات بیمه‌های تکمیلی پایین بوده و بسیاری از خدمات ضروری را پوشش نمی‌دهد

بیمه‌های ناکارآمد برای بازنشستگان

بیمه تکمیلی هم دردی از بازنشستگان دوانکرده است؛ حال و روز بازنشستگان و بیمه‌های تکمیلی‌شان مصداق بارز این ضرب المثل است: هرچقدر پول بدهی همان قدر آش می‌خوری!

مثلا بازنشستگان تامین اجتماعی درحالی ماهانه چند ده هزارتومان بابت حق بیمه تکمیلی خود و افراد تحت تکفلشان می‌پردازند که این بیمه‌ها حتی ضروری‌ترین خدمات مورد نیاز سالمندان بازنشسته را هم پوشش نمی‌دهند. بیمه‌ها درحالی پایین بودن حق بیمه پرداختی را برای پوشش ندادن بسیاری از خدمات پزشکی و درمانی ضروری در بسته بیمه تکمیلی بازنشستگان بهانه کرده‌اند که بازنشستگان می‌گویند، برای پرداخت همین مبلغ حق بیمه هم از بسیاری هزینه‌های ضروری زندگی‌شان زده‌اند.

منفعت طلبی بیمه‌های تکمیلی

واقعیت این است که بازنشستگان نه از بیمه‌های پایه درمان دل خوشی دارند و نه از بیمه‌های تکمیلی، وقتی پای درد دل آنها می‌نشینیم، می‌گویند مگر دفترچه‌های بیمه چه گلی به سرشان زده که حالا بیمه‌های تکمیلی هنگام ضرورت کمک‌الحالشان باشد؟

با این حال بسیاری از بازنشستگانی که به وقت نیاز دستشان در پوست گردوی بیمه‌ها مانده، معتقدند که بیمه بودن بهتر از نبودن است، آنها همچنان امیدوارند که به وقت ضرورت بتوانند روی حمایت بیمه‌ها حساب باز کنند.

بازنشستگان تامین اجتماعی ماهانه به ازای هر نفر ده هزار و 450 تومان حق بیمه تکمیلی می‌پردازند که این مبلغ برای هر خانواده بازنشسته با جمعیت میانگین چهار تا پنج نفر بیش از 50 هزار تومان می‌شود، آن هم در شرایطی که این بیمه‌ها در پرداخت برخی هزینه‌های کمرشکن درمان پشت آنها را به راحتی خالی می‌کنند. هم‌اکنون بر اساس قرارداد منعقد شده با شرکت بیمه طرف قرارداد بازنشستگان تامین اجتماعی، بسته بیمه تکمیلی این گونه تعریف می‌شود: اعمال جراحی و بستری و درمان طبی، دیسک ستون فقرات، آنژیوگرافی، عروق کرونر، سنگ‌شکن تا سقف تعهد پنج میلیون تومان.

اعمال جراحی قلب، مغز و اعصاب، پیوند کلیه، کبد، ریه و مغز استخوان و جراحی ستون فقرات تا سقف ده میلیون تومان.

خدمات پاراکلینیکی (1) سونوگرافی، انواع اسکن، انواع سی‌تی اسکن، انواع ام. آر. آی، انواع آندوسکوپی و رادیوتراپی تا سقف 500 هزارتومان.

خدمات پاراکلینیکی (2) شامل تست ورزش، نوار عضله، نوار عصب، نوار مغز، آنژیوگرافی، نوار قلب، نوار مثانه تا سقف 300 هزارتومان.

خدمات پاراکلینیکی (3) شامل شکستگی‌ها، گچ‌گیری، بخیه، تخلیه کیست و لیزردرمانی و فیزیوتراپی تا سقف 300 هزارتومان.

در نگاه اول بیمه تکمیلی بازنشستگان پرداخت هزینه عکسبرداری‌ها، آزمایش‌ها و انواع جراحی‌ها را بر عهده گرفته اما با لحاظ شرایطی که چندان به نفع بازنشستگان نیست.

واقعیت این است که سقف تعهدات بیمه تکمیلی بازنشستگان در مقایسه با هزینه انواع عکسبرداری‌ها، آزمایش‌ها و جراحی‌های سنگین آنقدر پایین است که بازنشستگان با وجود داشتن بیمه تکمیلی باز هم باید چندمیلیون تومان بابت باقیمانده هزینه درمانشان

نکته مهم این‌که به دلیل نوبت دهی طولانی بیمارستان‌های دولتی در اکثر موارد بازنشستگان چاره‌ای ندارند جز این‌که برای گرفتن این خدمات به بیمارستان‌های خصوصی مراجعه کنند.

از سوی دیگر بیمه‌های تکمیلی درحالی‌این خدمات دست و پا شکسته را جزو فهرست پوشش بیمه‌ای خود به بازنشستگان قرار داده‌اند که در مقابل خدماتی مانند ویزیت، عینک، سمعک و دندانپزشکی را که ابتدایی‌ترین نیازهای سالمندان است و بسیاری از بازنشستگان برای پرداخت همین مبالغ نیز در مضیقه هستند، پوشش نمی‌دهند.

رئیس کانون بازنشستگان تامین اجتماعی در گفت‌وگو با جام‌جم هرچند این نقاط ضعف در بیمه تکمیلی بازنشستگان را می‌پذیرد، اما تاکید می‌کند: خدماتی که هم‌اکنون شرکت بیمه تکمیلی طرف قرارداد با بازنشستگان تامین اجتماعی ارائه می‌دهد در ازای پرداخت ده هزار و 450 تومان حق بیمه پرداختی بازنشستگان است.

علی‌اکبر خبازها می‌گوید: اگر بازنشستگان می‌توانستند به جای ده هزار و 450 تومان، 35 هزار تومان بپردازند قطعاً نه فقط سقف تعهد بیمه‌ها بالاتر می‌رفت، بلکه این امکان هم وجود داشت که سایر خدمات مانند ویزیت پزشک، عینک، سمعک و خدمات دندانپزشکی هم در فهرست خدمات ارائه شده به بازنشستگان قرار بگیرد. هرچند خبازها تلاش می‌کند قانع‌مان کند که نباید صرف پایین بودن سقف تعهد بیمه‌های تکمیلی یا پوشش ندادن چند قلم خدمت ضروری بازنشستگان، دیگر جنبه‌های حمایتی بیمه تکمیلی بازنشستگان را زیر سوال برد، اما پرسش اینجاست که مگر وظیفه اصلی بیمه‌های تکمیلی تمام کردن کار ناتمام بیمه‌های پایه درمان نبوده است؛ حمایت در پرداخت هزینه‌های سنگین درمان، انواع عکسبرداری‌ها، آزمایش‌ها و جراحی‌ها که کمر بازنشستگان زیر بار این هزینه‌های میلیونی خم شده است.

بازنشستگان: به چه کار آید این بیمه!

سه میلیون بازنشسته تامین اجتماعی درحالی‌تحت پوشش بیمه تکمیلی قرار دارند که خیلی از آنها در مقابل حق بیمه پرداختی، خدماتی را که بیمه تکمیلی به بازنشستگان ارائه می‌دهد، چندان عادلانه نمی‌دانند.

فتح‌اللهی، بازنشسته که خود و خانواده چهار نفره‌اش تحت پوشش بیمه تکمیلی بازنشستگی هستند به جام‌جم می‌گوید: #171 بازنشسته‌ها آدم‌هایی هستند با سن بالای 50 سال که با گذر عمر نیازهای پزشکی‌شان هم تغییر می‌کند، اگر افراد سی تا چهل ساله، هر چند ماه یک بار ممکن است پایشان به مطب پزشک باز نشود، اما در عوض سالمندان به مشکلات بینایی، شنوایی، بیماری‌های قلبی، فشار خون بالا، قند و... مبتلا هستند که باید مرتب زیر نظر پزشک باشند، آن هم در شرایطی که حتی بیمه‌های تکمیلی نیز در تامین هزینه‌های این خدمات از بازنشسته حمایت نمی‌کنند.»

بازنشسته دیگری که برای انجام عمل جراحی قلب باز در یک بیمارستان خصوصی 30 میلیون تومان پرداخته است، می‌گوید: بیمه تکمیلی فقط ده میلیون تومان از هزینه‌های عمل را پرداخت کرده و 20 میلیون تومان باقیمانده را با کلی قرض و فروش خودروی زیر پایش توانسته پرداخت کند.

میرزایی، یکی از نیروهای خدماتی بازنشسته بهزیستی هم از این‌که خدماتی مانند سمعک و عینک تحت پوشش بیمه تکمیلی نیست گلایه کرده و می‌گوید: برای بازنشسته‌ای مثل او که به دلیل هزینه سنگین خدمات دندانپزشکی نمی‌تواند حتی سالی یک بار هم پیش دندانپزشک برود، طبیعی است که برای پرداخت این هزینه‌ها بیشتر باید روی کمک و حمایت بیمه‌های تکمیلی حساب باز کند، اما متأسفانه در عمل این بیمه‌ها هم پشت بازنشسته‌ها را خالی می‌کنند.

فقط پرداخت نقدی

کارت‌های بیمه تکمیلی درمان خیلی وقت‌ها هم دست بازنشستگان را در پوست گردو گذاشته است؛ آنها می‌گویند بسیاری از مراکز ارائه خدمات پزشکی و درمانی برای کارت بیمه تکمیلی بازنشستگان تره هم خرد نمی‌کنند.

بازنشسته‌ای که خود بتازگی چنین شرایطی را تجربه کرده برایمان تعریف می‌کند که حدود یک ماه پیش برای انجام ام. آر. آی به یکی از کلینیک‌های مغز و اعصاب شهر مراجعه کرده اما در آنجا با وجود ارائه کارت بیمه تکمیلی با این پاسخ متصدی بخش مواجه شده که باید هزینه را به صورت نقدی بپردازد و سپس با رسیدی که از پذیرش کلینیک می‌برد به شرکت بیمه مراجعه کرده و هزینه پرداختی را از بیمه دریافت کند.

خریدار نداشتن کارت بیمه تکمیلی بازنشستگان تامین اجتماعی در بسیاری از مراکز خدمات پزشکی و درمانی شهر برای ما هم قطعی شد وقتی به بهانه انجام يك سي تي اسکن ساده با یکی از پرمراجعه کننده ترین مراکز درمانی و عکسبرداری شهر تماس می گیریم، مسئول پذیرش عنوان می کند که داشتن کارت بیمه تکمیلی ملاکی برای پرداخت نکردن هزینه عکسبرداری نیست و باید بیمار هزینه را به صورت نقدی پرداخت کند و پس از اتمام کار، با تأییدیه رسیدی که از مرکز به وی داده می شود، می تواند به شرکت بیمه طرف قرارداد مراجعه کرده و هزینه را از آنها بگیرد.

البته این مشکل صرفاً مربوط به بیمه شدگان تامین اجتماعی نیست و بازنشستگان کشوری نیز در ارائه کارت های بیمه تکمیلی خود به مراکز خدمات پزشکی و درمانی تقریباً با شرایط مشابهی مواجه هستند.

کوتاهی در عمل به قانون

شاید اگر بازنشستگان می توانستند حق بیمه بیشتری بپردازند، خدمات بهتری نیز از بیمه های تکمیلی دریافت می کردند.

حالا بیمه های تکمیلی حق بیمه ناچیز پرداختی بازنشستگان تامین اجتماعی (که البته پرداخت همین مبلغ برای بسیاری از بازنشستگان دشوار است) را در يك کفه ترازو گذاشته اند و برای ارائه خدمات به آنها حساب و کتاب می کنند.

بازنشستگان می گویند، اگر دولت در پرداخت حق بیمه تکمیلی از بازنشستگان حمایت می کرد، حالا آنها مجبور نبودند با پرداخت کمترین میزان حق بیمه به خدمات دست و پا شکسته بیمه های تکمیلی بازنشستگان تن بدهند.

مسئولان قانون های بازنشستگی از دولت توقع دارند در پرداخت حق بیمه تکمیلی بازنشستگان به قانون عمل کند؛ وظیفه قانونی ای که تاکنون در اجرای آن کوتاهی شده است. براساس ماده 63 قانون بودجه برنامه پنجم، دولت موظف است 50 درصد هزینه بیمه های تکمیلی بازنشستگان را پرداخت کند، هرچند این موضوع تأکید صریح قانون بوده و وظیفه ای است که بر دوش دولت گذاشته شده است، اما این طور که پیداست تاکنون دولت در عمل به اجرای این ماده از قانون تن نداده است.

مدیرعامل قانون بازنشستگان تامین اجتماعی به جام جم می گوید: طی دو ماه گذشته چند نامه رسمی به مسئولان سازمان تامین اجتماعی و شخص رئیس جمهور ارسال شده که در آن از دولت درخواست شده است برای ارائه خدمات بهتر و باکیفیت تر بیمه های تکمیلی، دولت به وظیفه قانونی خود در این زمینه عمل کرده و در پرداخت سهم حق بیمه تکمیلی از قشر بازنشسته حمایت کند، اما هنوز پاسخ روشنی از سوی دولت به این درخواست داده نشده است.

در واقع خواسته بازنشستگان تامین اجتماعی این است که صد میلیارد تومان پولی را که دولت برای پرداخت سهم بیمه تکمیلی بازنشستگان کشوری تقبل کرده است به بیمه تکمیلی بازنشستگان تامین اجتماعی نیز تعلق گیرد تا بتوان خدمات بهتر و بیشتری در قالب بیمه تکمیلی به بازنشستگان و خانواده های آنها ارائه کرد. بازنشستگان امیدوارند بیمه های تکمیلی پشت آنها را در پرداخت هزینه های سنگین درمان خالی نکنند، اما آنها می گویند پرداخت حق بیمه بیشتر برایشان دشوار است و این همان نقطه ضعفی است که بیمه های تکمیلی با استناد به آن سقف تعهداتشان را پایین می آورند یا حاضر به پوشش برخی خدمات پزشکی نیستند؛ در این شرایط بازنشستگان از دولت فقط يك توقع دارند: عمل به قانون.

آنها می خواهند دولت با تقبل بخشی از حق بیمه پرداختی بازنشستگان، شرایطی فراهم کند تا دستشان آنقدر پر باشد که بیمه های تکمیلی دیگر نتوانند به بهانه پایین بودن حق بیمه پرداختی براحتی از ارائه برخی خدمات ضروری به بازنشستگان شانه خالی کنند.

پوران محمدی / گروه جامعه